

17 év

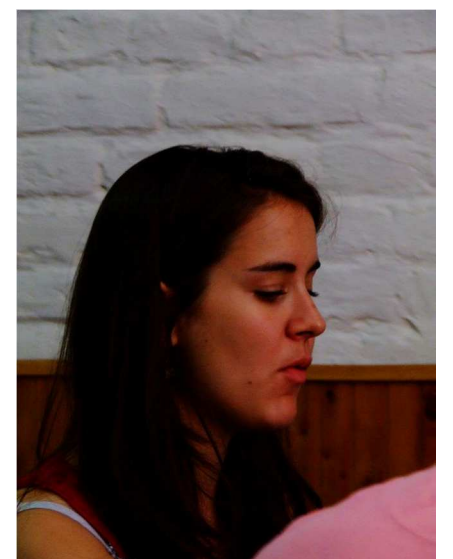
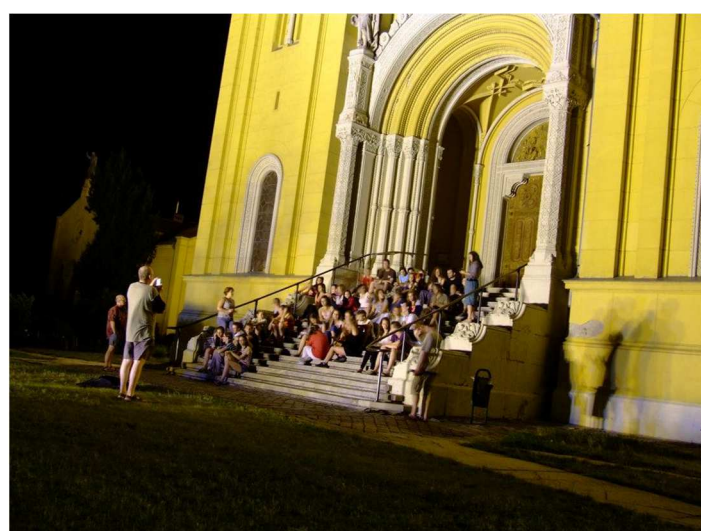
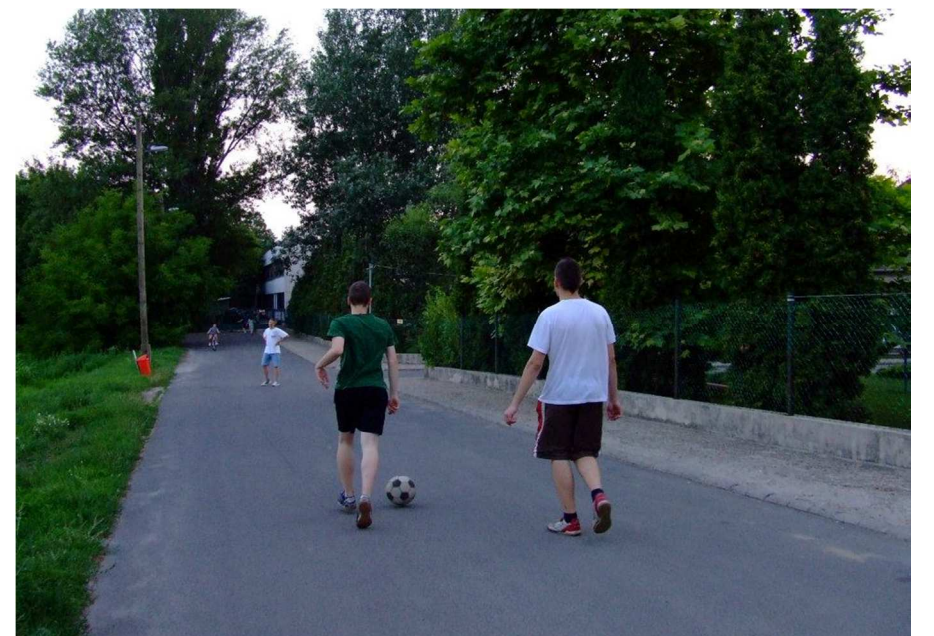
Idén jött el az az idő, amikor az életem pontosan felében voltam már Fóton. Téli és nyári tanfolyamok, fázós péntek esti gyakorlások, egy kezdő pedagógus bémázásai, énekórák a kertben és éjszakai beszélgetések, Isten és ember előtti őszinteség – az élet sokféle iskolájában soha ennyit nem tanultam zenéről, hitről, emberi dolgokról.

Boldoggá tesz, hogy a mostani tanárok közül öten a tanítványaim. Hogy családokból, gyülekezetekből generációkat kísérhetek figyelemmel. Hogy egy félbehagyott könyv oldalszámát énekekről tudom megjegyezni.

Hogy egy fóti gyerek tudja, mit és miért csinál a templomban, az emberi kapcsolatokban.

Ebben szeretnék megmaradni. Mert egy test tagjai vagyunk.

PKM

„Már megyek békén, örömmel”

Véget ért a 144. nyári kántorképző tanfolyam

► Mit tanácsolt Pál apostol a korinthusi kereskedőknek, ötvösöknek, pékeknek és bábáknak, akik megtérésük után szerették volna egészen a gyülekezetnek szentelni magukat? Mi volt a különlegessége *Gálszécsi István* énekeskönyvének? Énekelni C-ről egy alaphelyzetű, egy szexthelyzetű, aztán egy kvartszextakkordot? Mi a teendő, ha istentisztelet közben valaki véletlenül lekapcsolta a lelkész mikrofonját? – Sokféle kérdésre választ kaphattak a 144. nyári kántorképző tanfolyam résztvevői június 26. és július 12. között a fóti Mandák-otthonban, ahol ötven hallgató és tíz-egynéhány előadó alkotja a júniusi tanfolyam közösségét.

„Ha munkámhoz kezdek, adj derűs, jó kedvet”

A tizenegy és húsz év közötti résztvevők életét mederben tartó napirend váltásait jelző kolompsozó a reggeli elcsendesedéstől az esti „lépcsőimáig” (este tíz után, lefekvés előtt az épület központi lépcsőjén ülve éneklünk esti énekeket, s imádkozunk közösen) feladatok, lelki és közösségi élmények sorát keretezte. A naponkénti egyéni hangszeres és énekórák, harmónium- és orgonagyakorlók mellett nyolc szinten zajlottak a csoportos szolfézsórák, az intenzív kórusmunkából pedig mindenki kivethette a részét. A délutáni közös órákon *Bence Gábor* tanfolyamvezető az evangélikus énekek típusaiba és történetébe, az egyházi év kérdéseibe, *Koczor Tamás* tanfolyamlelkész Pál leveleinek háttérébe vezette be a hallgatókat. Pál apostol élete a közös órák mellett a vasárnap délutáni *Láthatatlan színház* témáját is meghatározta: a városfalról kosárban való lebecsátás, a tengeren való átkelés, a megkövezés vagy éppen az éjjeli éneklés hatására felnyíló börtönajtó fizikai élményét az *Apostolok cselekedeteiből* származó ígerések magyarázták. A zsoltárénekléssel zajló reggeli és esti áhitatokon hallott sokféle illusztráció, irodalmi és filmbeli utalás mind-mind egyetlen központonra irányította figyelmünket: „Mert úgy határoztam, hogy nem tudok közöttetek másról, csak Jézus Krisztusról, róla is mint a megfeszítettéről.” (1Kor 2,2)

Felüdülés, sport, zene, játék

A feladatok terhét és a lelki ajándékok komolyságát természetes módon oldja fel az órák közötti pingpong, labdajáték a Mandák-otthon hatalmas kertjében, amely baráti beszélgetések-

A fóti kántorképző életem egyik legfontosabb helyszíne. Nyolc évvel ezelőtt, tizenkét évesen vettem részt először a tanfolyamon, s óriási hatással volt rám mind zenei, mind hitbéli, mind közösségi felfogás szempontjából. Ugyanazok az értékek fognak meg ma is, mint akkor: tizenhét napon át tartó szellemi és érzelmi töltekezés, tudásszerzés, ismerkedés, közösség. Közösség, mely mindig kész nyitni mások felé, mely befogadó, és arra tanít minket, hogy ezt a magatartást ne csak a Mandák-otthon csodálatos befőttesüvegében gyakoroljuk, hanem vigyük ki a nagyvilágba, és építsük a hétköznapokba. Vigyük magunkkal a tudásvágyat, vigyük magunkkal a hitet, vigyük magunkkal a zenét és a zenélés örömeit, a szeretetet embertársaink iránt és persze a derűt, a hatalmas derűt, amivel Fóton csordultig töltjük poharunkat. Hadd kortyolgassunk belőle kint is, bent is. Zenét, hitet, szeretetet.

■ GYÜDI ESZTER

hez, félrevonuláshoz, de énekórák tartásához is egyaránt alkalmas helyszínt kínál. Az elmaradhatatlan esti foci idén nemcsak a világbajnokság miatt került a középpontba, de hétköznapi képként jelenítette meg mindazt, amit különböző hivatásaink egymásba kapcsolódó, és csak így helyesen működő rendszeréről a Bibliából megtanulhattunk.

A második éve tartó átalakítások eredményeként kényelmesebb, lakhatóbb lett a kántorképző épülete: megszűntek a tömegszállás jellegű szobák, az oktatás színterei elkülönülhetnek a lakószobáktól és étkezőktől. A tanfolyam előadói közös tanácskozással is megfelelő, otthonos tanári szobát kaptak a „télkertben”. A régi „nagyháló” a diákok közösségi terévé, az üvegezett terasz jól elkülönülő szolfésteremmé vált. A gondnoklakás átkerült az új épületbe, így több helyiség felszabadulhatott közösségi használatra. Saját kis konyhában készíthetik el speciális ételüket az ételallergiások. Nyáron ugyan szünetelnek a felújítási munkálatok, de reményünk szerint az egész épület gépészeti felújítását eredményezheti a beadás előtt álló KEOP-pályázat sikere.

A megújult terek egyszerre akár három, egymástól elkülönült látogatócsoport elhelyezését is lehetővé teszik a kántorképző területén: bátorítjuk a gyülekezeteket, intézményeinket, hogy az évközi időszakban éljenek a kedvezményes árú szálláslehetőséggel. A Mandák-otthon nyugodt környezete Budapest közelségében csendesnapok, szakmai meg-

Örögváltás a konyhában – *Kurucz Pálné* helyét *Hrabacsik Bence* vette át

Gyászskantáta egy ifjúsági táborban?

Maga a hír – hogy a kántorképző tanfolyam vizsganapján *J. S. Bach Actus tragicusát* adta elő a tanfolyam együttese – önmagában visszatetszőnek tűnhet. Tréfálkoztunk is többször: „Oly szomorú az elválás, hogy azt csak gyászzenével ünnepelehetjük!”, de ennél sokkal többről van szó.

Vegyük sorra a címadó kérdés szavait, s pontosítsunk! A kántorképző nem tábor, hanem igazi tanfolyam, amely a tanulmányokra összpontosít. Ami táborjelleg megjelenik munkamódszereiben, az is mind az elmélyült zenei és lelki tanulás szolgálja. S persze az ifjúság alkotja a résztvevők zömét, mégis úgy éljük meg évről évre, hogy felnőttek, „félntöttek” (az éppen végzősök és pályakezdők) és diákok egyetlen testvéri közösséggé érnek össze a tanfolyam ideje alatt. E lelki közösség pedig tudatosan vizsgálja Isten ígését. Küldetését ki-ki így értheti csak meg, s keresztyénként szeretnénk helyünket megtalálni a mulandóság és az örök élet összefüggésében is.

THURNAY VIOLA FELVÉTELEI

beszélések helyszínéül egyaránt kiválóan alkalmas.

Majd negyedszázados szolgálat után eddigi szakácsunk, *Kurucz Pálné* Marika néni visszavonult, helyét *Hrabacsik Bence* fiatal szakács vette át, aki kis munkatársi csapatával az étkezési kultúra új igényességével ismertetett meg minket: különleges ízkompozíciók és mindenben egészséges ételek kerültek asztalunkra. Mindezt igyekszik úgy megvalósítani, hogy az étkezés alapanyagköltsége ne növekedjen jelentősen. Nagy segítség a támogatóinktól kapott sokféle ételajándék: köszönjük a gyümölcsöket, zöldségeket, házi lekvárokat!

„Áldj meg én munkámban kívánt jó sikerrel”

A szolgálatra készülő, formálódó közösség ajándékait másoknak is megmutathattuk: a tanfolyam idejére eső vasárnapokon Fóton és Rákospalotán szolgált az énekkar és *Róth Márton* orgonatanár-kántorunk. Köszönet a gyülekezetek nyitottságáért és a szeretetteljes fogadtatásért, a komoly támogatásért!

A szabályosan ismétlődő napok során át egyenes út vezet a különleges alkalmakkal teli „utolsó időkhöz” (a tizenhét napos tanfolyam utolsó négy napját szoktuk így emlegetni összegző és lezáró jellegük miatt). A tanfolyam utolsó szerdáján a *Molnár Lilla* lelkész által összeállított bibliaverseny feladatai – akárcsak a reggeli és esti áhitatok többsége – az *Első korinthusi levél* mondanivalóját állították a középpontba. A hagyományos feladattípusok sorában mindig van kántori feladat is: alapvető készség, hogy tudjunk egy igéhez éneket választani, vagy a megadott ének alapján megtaláljuk a kapcsolódó igét. Az izgalmas versenyt megkoronázó dramatizálás során a hét csapat rövid jelenetekben tett tanúságot személyes igeértelmezéséről.

Az idén megújult formában zajlott énekvérseny a kisebbek és a nagyobbak számára egyaránt lehetőséget adott az előrehaladás felmérésére: az

ismert énekek mennyisége mellett különösen nagy súlyt fektetünk az egészséges éneklésre, a közösséget is vezetni képes kántori kiállásra. A csütörtök esti gyónótűkór és a közös úrvacsorai alkalom a tanfolyamot legmélyebben összekapcsoló történések egyike, ahol átélhetjük, hogy mindnyájan Isten kegyelméből élő, bűnös emberekként lehetünk megajándékozottak. A tanfolyam utolsó estéjét kamarazenés bemutatók és „fóti ballagás” tette emlékezetessé: az eső el-

BÁRÁNDI ZOLTÁN FELVÉTELEI

mosta tűzrakási álma épület lépcsőin és folyosóin, s a két emelet hosszúságú kígyóval jártuk végig az épület termeit, szobáit zarándokénekek kíséretében.

„Az Úr nevében indulunk”

A szombati hangszeres és énekkari beszámoló keretében néhány társunk karvezetésvizsgát tehetett: a tanfolyamon idén először tanító *Bárándi Zoltán Félix* télen megszerzett kántori oklevelét tette teljessé, *Iker Julianna* és *Bajnóczi Bence* pedig már előre készül a képesítés megszerzésére. A vizsgaszabályzat szerint a jelölteknek egy homofon és egy bonyolultabb szerkesztésű, polifon kórusmű vezénylését kell bemutatniuk, s igazolniuk kell, hogy legalább két éve már aktív kórustagok. Az egymást hordozó közösség erejét tükrözi az is, amikor az énekkar kivételes figyelemmel és odaadással szólal meg az egykorú társak keze alatt.

A fiatal Bach (a 106-os kantáta a legkorábbi Bach-kantáták közül való) nemcsak zenészként szolgált korának gyászolóinak, ige hirdetőként is időtálló alkotott – úgy állította össze kantátája szövegét, hogy az a mai fiatalokkal is megérthető: mulandó életünk Isten kezében van. Az „ősi rendet”, a halált Krisztusban bízva várhatjuk: ha Isten kezébe tesszük életünket, Jézus ígérete ránk is érvényes: „Ma velem lesz!” A törvény és az evangélium a gyülekezet énekeiben, a korálban válik érthetővé és átélhetővé. Nem éltük meg tehát gyászosnak ezt a kantátát, inkább erőt adónak tarthatjuk, a benne megszólaló örömhír sajátunkká vált az igényességben és szépségben utolérhetetlen bachi zene által.

Külön öröm, hogy szinte az összes hangszeres és énekes szólómat a tanfolyam résztvevői szólaltathatták meg, s kiegészítő muzsikustársaink többsége is kapcsolatban áll a kántorképzővel.

■ BENCE GÁBOR

A mindig egyszerre felemelő és megszorító tanfolyamzárásnak különös hangsúlyt adott *J. S. Bach* 106. kantátája, amelyet a *Te Deum* istentisztelet előtt szólaltattak meg a tanfolyam résztvevői a fóti evangélikus templomban. Élet és halál, megsemmisülés és feltámadás igéi hirdették mindnyájunknak, hogy Isten ideje a legalkalmasabb idő. Az *Actus tragicus* előadásában közreműködtek a tanfolyam zenészei (*Kalmár Zsuzsanna* csellócontinuo, *Róth Márton* orgonaccontinuo, *Thiering Péter* furulya, *Pócs Miklós* barokkfuvola), valamint néhány külsős zenésztársunk (*Regős Júlia* gamba, *Bozzai Balázs* brácsa, *Asbóth Zsuzsanna* fagott, *Kesselyák Bence* nagybőgő). A szólótételeket a tanfolyam tanárai, *Vértessy Júlia*, *Muntag Lőrinc* és *Pap Kinga Marjatta*, valamint *Ujházy Márton* szólaltatták meg.

„Egyházadban szolgálattal megbízta!”

A kántorképzés folyamata nem velünk ér véget: *Németh Sándor* vezetésével a júliusi, majd *Kertész Botond* irányítása alatt az augusztusi tanfolyam

csapata veszi birtokba a Mandák-otthon, augusztusban pedig a felnőtt kántorokat várják továbbképző tanfolyamra, szakmai kurzusokra. Az itt elkezdett tanulmányok elmélyítésére hív a tanév idején húsz szombatot magába foglaló téli tanfolyam, ahol lehetőség van segédkántori képesítés, kántori bizonyítvány vagy kántori oklevel megszerzésére. A segédkántori szint birtokosa manuálisan korálkísérettel, a bizonyítványt szerzett hallgató már pedálkísérettel és egyszerűbb orgonaművekkel is szolgál az istentiszteleten, a legmagasabb képesítés gazdája pedig jó alapokat kapott ahhoz, hogy magát továbbképezve idővel az énekválasztástól az egyházi évbe és a liturgiái folyamatba illeszkedő, igényes orgonazené alkalmazásán át a kórusvezetésig a gyülekezet zenei életének minden területén önállóan megállja a helyét. A tanfolyamok hallgatói számára évközi zenélési lehetőséget biztosító Mandák-kórus havi rendszerességgel tartja próbáit, és elsősorban olyan gyülekezetekben szolgál, ahol nincs lehetőség ilyen összetett kóruszene művelésére.

Reményünk, hogy felnövekedve kántorként, lelkészként vagy „képzett” gyülekezeti tagként ki-ki a maga helyén felkészülten szolgálhatja majd gyülekezetét és egész egyházunk épülését.

■ PAP KINGA MARJATTA
– BENCE GÁBOR

Adja össze a cikkben idézett énekszámkokat! Az eredmény első három számjegye melyik énekünket rejti? A helyes megfejtést a *kantorkepzo@lutheran.hu* címre beküldők között a kántori munkát segítő kiadványokat sorsolunk ki.